

SocialdepartementetSocialstyrelsen
106 30 Stockholm

Uppdrag till Socialstyrelsen att förbereda för att betala ut medel till regioner för arbetet med nationella kvalitetsregister

Regeringens beslut

Regeringen ger Socialstyrelsen i uppdrag att förbereda arbetet att fördela medel till regioner i syfte att främja arbetet med nationella kvalitetsregister. I uppdraget ingår att ta fram en plan för hur fördelningen av medel ska ske. Medlen ska fördelas mellan regioner i syfte att värna kontinuiteten i arbetet med nationella kvalitetsregister.

Socialstyrelsen ska under arbetet med uppdraget föra dialog med Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

Socialstyrelsen ska löpande informera Regeringskansliet (Socialdepartementet) om hur arbetet med uppdraget fortskrider.

För uppdraget får Socialstyrelsen under 2024 använda 1 000 000 kronor som ska redovisas mot det under utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg för budgetåret 2024 uppförda anslaget 1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård, anslagsposten 18 God vård och folkhälsa. Medlen betalas ut engångsvis efter rekvisition till Kammarkollegiet senast den 1 december 2024.

Medel som inte har använts för avsett ändamål ska återbetalas senast den 31 mars 2025 till Kammarkollegiet. Vid samma tidpunkt ska en ekonomisk redovisning av använda medel lämnas till Kammarkollegiet.

Redovisning, rekvisition och återbetalning ska hänvisa till diarienumret för detta beslut.

Ärendet

Med kvalitetsregister avses enligt 7 kap. 1 § patientdatalagen (2008:355) en automatiserad och strukturerad samling av personuppgifter som inrättats särskilt för ändamålet att systematiskt och fortlöpande utveckla och säkra vårdens kvalitet. Registren ska möjliggöra jämförelser inom hälso- och sjukvården på nationell eller regional nivå. Med ett nationellt kvalitetsregister avses ett register som förs i samarbete mellan flera regioner.

Det är verksamheternas behov som ligger till grund för kvalitetsregistrens utformning och innehåll. Gemensamt för alla kvalitetsregister är att de är individbaserade och att de innehåller diagnos, medicinska åtgärder och resultat för patienten. På så sätt får verksamheterna löpande återkoppling om sina egna resultat och ges möjlighet att jämföra dessa med andra verksamheter, regioner och nationellt.

Kvalitetsregistren har utvecklats primärt i syfte att stödja det kliniska förbättringsarbetet. Kvalitetsregistren är också en av huvudkällorna till olika redovisningar av hälso- och sjukvårdens och äldreomsorgens resultat, bl.a. Socialstyrelsens utvärderingar av vårdens kvalitet i relation till de nationella riktlinjerna. Därutöver utgör kvalitetsregister värdefulla källor för forskning och innovation. Data från kvalitetsregistren används löpande för forskning men det finns fortfarande outnyttjad potential i dessa datakällor.

På grund av att de nationella kvalitetsregistren har sina data i informationsstrukturer som sällan är kompatibla med vårdinformationssystemen behöver informationen ofta registreras manuellt i registren, vilket medför en administrativ börda för vårdpersonalen. Regeringen har därför gett E-hälsomyndigheten ett uppdrag att utreda förutsättningarna för utveckling av en nationell teknisk lösning som möjliggör automatisk informationsöverföring till nationella kvalitetsregister (S2023/02109). Uppdraget utgår från slutrapporten Förstudie om digital nationell infrastruktur för nationella kvalitetsregister (S2021/06170). Målet är att utveckla en sammanhållen teknisk lösning för automatisk informationsöverföring till nationella kvalitetsregister. Regeringen har också gett Socialstyrelsen ett uppdrag att analysera och lämna förslag på hur myndigheten kan stödja ansvariga registerhållare för de nationella kvalitetsregistren med nödvändig juridisk kompetens för datahantering och datautlämnande (S2023/02116). Uppdragen ska redovisas senast den 31 oktober 2024.

Staten har sedan 1990 gett ekonomiskt stöd till kvalitetsregistren och sedan 2010 har staten och regionerna via SKR gemensamt finansierat området. Mellan åren 2012–2024 har staten och SKR ingått överenskommelser om att stärka arbetet med och användningen av nationella kvalitetsregister.

Regeringen har för avsikt att återkomma med ett uppdrag till Socialstyrelsen att fördela medel under 2025 till regioner med ansvar för nationella kvalitetsregister under förutsättning att riksdagen anvisat medel för det aktuella anslaget.

Syftet med medlen är att upprätthålla en effektiv infrastruktur för nationella kvalitetsregister avseende it, statistik, och tillgänglighet. Medlen ska användas för att bidra till att säkerställa att registren kan användas för statlig uppföljning, att stödja registrens tillgängliggörande för forskning, för samarbete med life science-sektorn och för att säkerställa juridisk kompetens.

Regeringen avser att under 2025 därutöver analysera förutsättningarna för att genom en förordning fördela medel i syfte att främja arbetet med nationella kvalitetsregister.

På regeringens vägnar

Acko Ankarberg Johansson

Evelina Björkegren

Kopia till

Socialdepartementet/SOF/HC

Klimat- och näringslivsdepartementet/BK

Utbildningsdepartementet/F

Finansdepartementet/BA

Finansdepartementet/OFA/K/SFÖ/DOF

Justitiedepartementet/L6

E-hälsomyndigheten

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR)

Vetenskapsrådet

Kammarkollegiet